

IV.2.1. TÁJRENDEZÉS, ZÖLDFELÜLETI RENDSZER

Természetföldrajzi tájbesorolás, földtani felépítés és táj jellemzők

Ladánybene földrajzi tájbeosztása alapján a Duna – Tisza közí síkvidék középtájban, azon belül a *Kiskunsági-homokhát* kistájba tartozik.

A Duna-Tisza közí Hátság az ország legnagyobb homokvidéke. A homok az Ős-Duna hordalékkúpjának maradványa. A folyam a pleisztocén időszak elején még a mai Duna-Tisza közén átlósan folyt, de félmillió éve azonban már a mai É-D-i futású völgyében halad. Ez időtől jellemző a szél szállította üledéksor felhalmozódása a mai hátság területén. A felszín közelében több tíz méter vastagságban szél szállította üledékeket találhatunk: futóhomok-és löszrétegek települtek egymásra váltakozó vastagságban – ez a rétegeképződés a földtörténeti negyedidőszak klímaingadozásainak ritmusát tükrözi. A pleisztocén jégkorszak száraz, hideg periódusaiban lösz, a felmelegedési szakaszok száraz időszakaiban futóhomok rakódott le. A futóhomokot a szél az uralkodó széliránynak megfelelően buckasorokba rendezte. A Duna-Tisza közí homokhátság 40-50 méterrel magasabban fekszik, mint a Duna ártere. A felszín nagy részét futóhomok borítja. A hosszú évek során azonban egységes, összefüggő futóhomok-takaró nem alakult ki, mert a Duna ágak mentén nagy, vizenyős laposok helyezkedtek el és ezek akadályozták a futóhomok mozgását. A felszín nagyobb része jól elegyengetett, ugyanakkor több területsávban tagolt buckavonulatokkal is találkozhatunk.

Felszín, talajtípus

A **Kiskunsági-homokhátság** enyhén hullámos síkság, jellemzően ÉNY-DK irányú buckasorokkal és löszvonulatokkal, amelyek között szikes – egykor vízzel borított – elzárt deflációs mélyedések találhatók mocsarakkal, lápokkal, elszórt szikes tavakkal. Változatos futóhomokformák jellemzik.

A Kiskunsági-homokhátság felszínén alacsony humusztartalmú, futóhomokos váztalajok, humuszos homoktalajok, a lösszel keveredett üledékeken csernozjom jellegű talajok fordulnak elő. A területet a futóhomok uralja, benne ÉNY-DK-i csapású hosszanti foltok formájában lápos réti talaj, szoloncsák, réti talajok jelzik a mélyedéseket (a víz által befolyásolt területeken).

A réteken, ahol korábban vízzel borított sekély tavak voltak, a talajfelszín közelében kialakuló karbonátiszapos, réti mészköves üledékek, és az agyagos-szikes talajok jó vízzáró réteget képeztek.

Ladánybene környezete: A benei buckák a térség legmagasabban fekvő felületei, melyek tengerszint feletti magassága a 143 métert is eléri. A táj másik legjellegzetesebb képződménye, a futóhomok alatt lévő pleisztocén-korban képződött lösz. Sok az agyagos terület is. Megfigyelhető a Nagyszék-tó mellett úgynevezett „turjányos mészkő” vagy réti mészkő, másutt pedig tőzeges talaj előfordulása is. Ladánybene területén nevezetes tavak voltak, a Nagy-széktó, a Csíkos valamint a Madaras és ennek folytatása a Hosszú- széktó.

Éghajlat

Mérsékelt meleg – száraz éghajlati körzetbe tartozik. Ez az ország egyik legmelegebb tájegysége. Az erős kontinentális hatás miatt a telek hidegek, a nyarak forróak, szárazak. Itt a legerősebb a hőmérséklet ingadozás. Nagy a valószínűsége a késő tavaszi és a kora őszi fagyoknak.

Igen magas a napfényes órák száma (évi 2030 - 2050 óra). Az évi középhőmérséklet 10,7°C. Nagy a hőmérséklet napi és évi ingadozása. A fény- és hőmérsékleti viszonyok igen kedvezőek, de a csapadékviz viszonyok nem. Környezetéhez viszonyítottan száraz terület.

A Homokhátság éghajlati viszonyaira jellemző a kevés csapadék (átlagban 500-550 mm/év). A nyári félévben a párolgás mértéke meghaladhatja a lehulló csapadék mennyiségét, ami tovább fokozza a szárazodás mértékét. Az Alföldön a párolgás éves mértéke a 700 mm-t is elérheti, vagyis a két érték között a negatív különbség akár 200 mm is lehet. Az utóbbi évtizedekben egyre gyakoribbá váló örvíz szerű esőzések, amelyek hirtelen nagymennyiségű esővel járnak, de a homoktalaj a rossz víztartású tulajdonságának köszönhetően nem képes befogadni a többlet vizet.

Tartós hótakaró általában csak a tél közepén alakul ki, a hóréteg legnagyobb vastagsága 30 – 35 cm.

Alacsony a páratartalom. A relatív légnedvesség (58-60%) gyakori csökkenése miatt az országos átlagot meghaladó itt a légaszály. A lehetséges párolgás jelentősen meghaladja a csapadék mennyiségét.

A beáramló légtömegek főn jellegűek, az uralkodó szélirány ÉNY-i.

A terület vízviszonyai

A Duna-Tisza közí hátság erei a Duna menti síkságra futnak le, amelyeket a Duna-völgyi főcsatorna gyűjt össze. A terület a Duna vízgyűjtő területébe tartozik. A Homokhát kifejezetten száraz, gyér lefolyású, vízhiányos terület. Régebben sok volt a kisebb-nagyobb állóvíz, de mára nagy részük kiszáradt. Napjainkra a megmaradt szikes tavak víztani és természetvédelmi értéke felbecsülhetetlen. A tavak vizének sajátosságai - sokszor igen lúgos (9-12 pH) kémhatás - speciális életközösségnek adnak otthont.

A talajvíz az alluviális síkságokon 2-3 m mélyen van, a löszhátakon 6-8 m-re. A laposokban korábban tartósan vízzel borított sekély tavak voltak. A csapadék, a magasabban fekvő homokbucka vonulatok felől a medencékbe áramló felszíni víz, és a talajvizek táplálták ezeket a tavakat. Ilyen tó volt a Ladánybene északi részén fekvő Madarasi-tó, amelyet fürdőzésre is használtak. A tipikus szikes tó az 1990-es évek végére kiszáradt, mézpázsitos gyeppé, nádas szikes mocsárrá alakult.

Növényvilág

Ladánybene környezetének természetes növénytakarója az *Alföld flóraidékébe (Eupannonicum)*, ezen belül a *Duna-Tisza köze (Praematricum)* flórajárásába tartozik.

A táj a holocénben folyamatosan erdőssztyepp-jellegű volt. A homoki tölgyesek valamikor pusztagyepekkel alkottak mozaikot, mivel a klimatikus és talajadottságok nem tették lehetővé zárt erdők természetes kifejlődését. Az itt őshonos vegetációtípus, az erdőssztyep (vagy erdőspuszt): a gyeper és erdő dinamikusán változó együttese - amely ma már csak nagyon kicsi foltokban maradt fenn. A mai erdők 95%-a ültetvény.

A homoki erdőssztyepek tisztásainak növényzete a zárt homoki sztyeprét, a nyílt homokpusztagyep és helyenként a cinegefűzes buckaközi gyeper. A zárt homoki sztyeprét igen szép, tarka, fajgazdag állományai napjainkban a semlyékeken belül megmaradt kisebb homokháton találhatók meg, mivel a széles homokháton mezőgazdasági művelés folyik. A homokpusztagyepek említést érdemlő lágy szárú növényfajai közé tartozik a homoki csenkesz, a homoki kikerics, a kései szegfű, a homokviola, a homoki ternye, a deres fényperje, a pusztai kutyatej és a buglyos fátolvirág, míg a szikes mocsarakat a zsióka és a sziki káka jellemzi.

Ladánybene területén foltokban megtalálható hajdani borókás területek egy háborítatlan része az, ami helyileg „Ladánybenei Ősborókás” néven ismert. Ezen a területen három bucka is eléri a 70 m-es magasságot. Flórájában és faunájában a Duna-Tisza közí homokhátság eredeti állapotában megmaradt homokbuckás területe, leginkább borókával, fehérnyárral, árvalányhajjal, és számos ma már ritkának számító növényel rendelkező táj.

Állatvilág

A vizsgált terület állatföldrajzi beosztás szerint az *Alföld (Pannonicum)* faunakörzetébe, a Nagy-Alföld (*Eupannonicum*) faunájárásába tartozik.

A területen a homok élővilágának képviselői fordulnak elő. A buckák állatvilágának vonatkozásában elsősorban a gerinctelenek, a sáskák, a szöcskék, a homoki bogarak és a lepkék között lelhetők fel érdekességek.

A homokterületekre és a szikesekre jellemző madárfajok is megtalálhatók. A rétek jellemző madarai a *bíbicek*, *piroslábú cankók* és *nagygodák*, a *túzok*, ugartyúk, fehér gólya. A ragadozómadarak közül a barna rétiheja, a vörös vércse, a kígyászölyv jellemző. Az erdős vidéken számos őz, róka, üregi és mezei nyúl és fácán él.

Tájhasználat, tájszerkezet

Tájtörténeti vizsgálat

A település a Kiskunság homokhátsági aszályos részén fekszik.

A terület, mint pusztta, a honfoglalás korától lakott. A középkorban a jászok és a velük együtt beköltöző kunok formálták a homokbuckás, vadvizes Hátság táját és társadalmát. A törökdúlásban elnéptelenedett pusztta az ezerhétszázados éveken ismét népesedésnek indult a terjeszkedő jász pásztorkodás következtében. Így került bérleményébe Jászladánynak és Jászberénynek Bene-pusztta. Benepusztta és Jászladány nevek összekapcsolódásából kapta a nevét a kialakuló önálló település az 1800-as évek közepén. Ezután fejlődésnek indult a térség. Bene területén évszázadokon keresztül extenzív állattartás, a pásztorkodás volt a jellemző.

Bene területe fában szegény volt. A homoki tölgyeseket már a honfoglalás előtt kiirtották. Jellemző erdőtársulássá a Duna-Tisza közén és főleg a Homokhátságon a nyáras-borókás vált. A nyárfások telepítés eredményeként jöttek létre. Az erdőket megmetszakította egy-egy bokros, cserjés (kőkény, galagonya, fagyal, som). A tavak és turjánosok partjain megtermő fűzfá, nád, sás, káka több mindennek adta anyagát, az építéshez és használati tárgyak készítéséhez nyújtott alapanyagot. Korábban főleg a tölgy, boróka, fűzes és az ezüstnyár tette a határt változtatossá: az 1825-ös térképen jól látszik, hogy Bene északi részén három nagyobb erdős-bokros terület húzódott meg. A második katonai felmérésen (1860-61) Ladánybene keleti, északkeleti részén megjelenő erdőség, a „Jász-Ladány-Bene erdő” - a telepítések hatására létrejött bozótos-fás terület, buckás erdőség. A 19. század végén pedig az akác jelentette a homok megkötésének új módját. Ma már sok, néhol túlbujánzó akácos részeket találunk, közte néhol a juhar is megtalálható. Mára az akácos és fenyves telepítések magas aránya a jellemző.

A 19. század elejétől nagy figyelmet szenteltek a fásításnak. A gyümölcsfás telepítés csak egy-két gazdaságban történik az 1920-30-as években, de nagyüzemi szinten a téeszekkel jelent meg. Sőt, egy-két újabb fafajtát még a 20. században is honosítottak, például a japán akácot.

Az 1920-as és 30-as évek lecsapolási munkálatai és a talajmunkák teljesen eltüntették a szikes tavakat - „a totyogókat”. A kiszáradt Madarasi-tó melletti ősbörökások és az akácosok uralta területéből 63 hektárryt természetvédelmi területté nyilvánítottak.

1945 után rohamos fejlődés tapasztalható. Ugrásszerűen megnőtt a belterületi lakások száma, de a község a térségnek megfelelően még ma is tanyás jellegű, a népesség közel 40 százaléka külterületen lakik. 1989 után a földeket felosztották a gazdák között, de jelentős a parlagterület és kihasználatlanok a volt szövetkezeti tulajdonok. Ladánybene mezőgazdasági település, ipara jelentéktelen.

jellemző ladánybenei tájkép

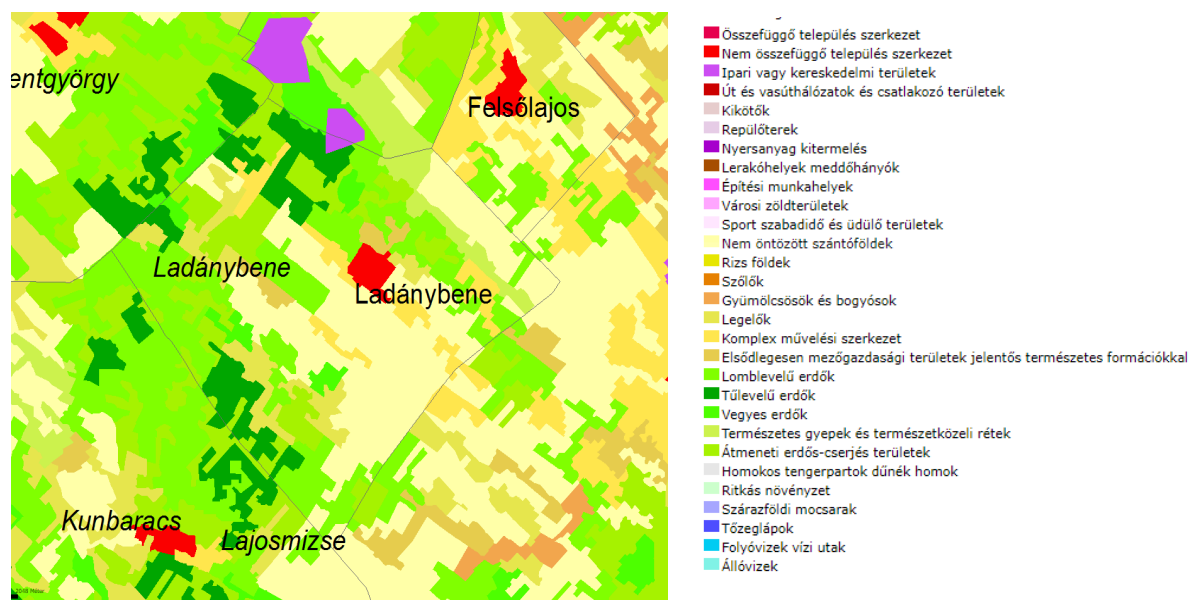
Tájhasználat értékelése

A térségére a nyílt, pusztai tájjelleg volt a jellemző a 19. századig.

A túlzott legeltetés, az erdők kivágása, valamint a tavak és nádasok lecsapolása felgyorsította a futóhomok elterjedését - innen kapta a Felső-Kiskunság ezen része a Homokság vagy Homokhátság elnevezést. A szárazság és az elsivatagosodás másik oka a nagy területen ültetett erdő volt, amely nagymennyiségű vizet igényelt és párologtatott el. Tehát a Homokhátság eredetét természeti földrajzi-ökológiai és kultúrföldrajzi tényezőkben is kereshetjük. Így lett Ladánybene környezete is kizárólag száraz, homokos talajú és nehezen művelhető.

A kezdetben csekély részarányú bíró szántók egyre nagyobb teret hódítottak, az erdőterületek nagysága is növekedett. A homokmegkötés érdekében végzett ültetvényszerű faállományokkal, tájidegen fajokkal kialakított erdősítések a pusztai táj jellegtelenedését, a zártabb tájkép kialakulását hatványozottan eredményezte.

A föld gyenge minőségű homokos talaj, amelynek négytizede szántó, 30 %-os az erdő aránya, 15 % gyepek és alig 4 % a munkaigényes kert-gyümölcsös-szőlő terület aránya. A különböző típusú területhasznosítások keverednek, a területen található gyepek, erdők, szántók, nádasok, mocsarak, szőlők és gyümölcsösök szövete jellegzetes mozaikos tájszerkezetet hoz létre.

Ladánybene területének tájhasználat

Forrás: CORINE adatbázis

A tájra jellemző egyébként is szélsőséges időjárási viszonyok a klímaváltozás miatt tovább erősödnek, a szélsébség is egyre növekszik, amely egyre nagyobb kiporzást von maga után, tekintve, hogy a térségben dominánsan jelennek meg homoktalajos területek. A Homokhátság térsége Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervében foglaltak alapján a Klímaváltozással fokozottan érintett térség övezetébe tartozik. Az erősen aszályos terület mezőgazdasági szempontból egyre élethetlenebb a fokozódó szárazság miatt, ezért a vízmegtartó vízgazdálkodás és a víztakarékos mezőgazdálkodás elterjesztése kimagaslóan fontos cél. Ennek egyik fontos eszköze lehet a hagyományos extenzív gazdálkodás fenntartása.

Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területeket a területrendezési tervek térségi övezeti tervlapjai határolják le. Ladánybene közigazgatási területének déli részén fekvő értékes természeti területek: vizek hatása alatt álló rétek és vegyes erdős tájegyüttes tartozik ide.

Tájképvédelmi övezetbe sorolt térség a település közigazgatási területének északi és délnyugati részén fekvő erdős, buckás felszínű, az őshonos növényfajokat is magába foglaló tájegység. Ezek a homoki tájra jellemzőek, hosszú távon való megtartásuk a tájképi egység megőrzését szolgálja. A táj jelleg megőrzése céljából a már kialakult erdőket alkotó hagyományos fafajok és a tájra jellemző őshonos növényfajok telepíthetők. Az ilyen övezetben művelési ág váltás, illetve más célú hasznosítás csak az adottságoknak megfelelő termelési szerkezet kialakítása, illetve a táj karakter erősítése, valamint közmű, közút, kerékpárút építése érdekében engedélyezhető. A területeken a kialakult geomorfológiai formák megőrzendők. Nagyobb mértékű tereprendezés csak a vízháztartás kedvezőbbé tétele (belvízrendezés, vízvisszatartás, működtetés stb.) céljából végezhető.

Tájképvédelmi területen új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, tilos a tájképet kedvezőtlenül befolyásoló épületek, építmények elhelyezése, vagy olyan más beavatkozás, amely a jellegzetes táji arculatot károsítaná. Az esetleges építkezések során a tájba illeszkedő, a jellegzetes tájképi elemek fennmaradását biztosító, hagyományos építészeti megoldásokat kell alkalmazni.

Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

Nemzetközi oltalommal védett Natura 2000 területek és Nemzeti parki terület nem található Ladánybene térségében, nemzeti természetvédelmi oltalom alatt álló védett területek viszont vannak.

Ökológiai hálózat:

Az ökológiai hálózathoz az országos jelentőségű természetes, illetve természetközeli területek és az azok között kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók egységes, összefüggő rendszere tartozik. Részei a magterületek, az ökológiai folyosók és a pufferterületek.

A magterülethez a „ősborókás” - nagyobb területű homokbuckás rész, az eredeti borókás maradványa – és a két nagyobb szikes tó felülete tartozik.

Az **ökológiai folyosóhoz** főként a magterülethez kapcsolódó, foltokban elhelyezkedő vízjárta rétek, nádasok természeti területei soroltak.

Ex lege (a törvény ereje által) védettség alatt állnak:

Ex lege védett kunhalom

A Templomdűlőben álló kunhalom egy XII. századi templom romjait fedi be.

Ex lege védett szikes tó

A településhez tartozó térség két nagyobb szikes tavában, a Madarasi-tóban és a Nagy széktóban vizet már nem találunk, de területek vegetációja őrzi a szikes táj arculatát.

Ladánybenei kunhalom

Természeti terület:

Természeti terület valamennyi olyan földterület, melyet természetes vagy természetközeli állapotok jellemeznek. Ladánybene külterületén ezek a hajdani szikes tavak és a buckás borókások mozaikszerű felületei. A természeti területeken a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 21. §-ban foglaltakat be kell tartani. Ezek szerint természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a gyepek és nádasok művelési ág megváltoztatásához és a gyepek, valamint a nád és más vízinövényzet égetéséhez.

Helyi jelentőségű védett terület

A Madarasi-tó már ex-lege védelmet élvez, de környezete – a szikes puszták és homokbuckák együttese is megőrzendő, 1984-től helyi védelem alatt áll.

Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

Az optimális társadalmi-gazdasági hasznosítástól eltérő, a táj potenciális értékeit rontó tevékenység jelenti a tájhasználati konfliktust. A domborzati és táji adottságokhoz való megfelelő alkalmazkodással Ladánybenén kedvező tájhasználat tudott kialakulni, ebből adódóan kevés tájhasználati konfliktus jelentkezik.

Nagyléptékű funkcionális és ökológiai konfliktus nem jelentkezik, de ökológiai probléma a gyomosodás, idegenhonos növényállomány térhódítása, az invazív növényfajok terjedése.

Tájképi, tájesztétikai konfliktust a rendezetlen, felhagyott területek, a pusztuló tanyák, vagy a már épület nélküli, felhagyott gazdálkodású tanyák látványa okoz.

Zöldfelületi rendszer vizsgálata

A települési zöldfelületi rendszer elemei

A település növényzete: a házak kertjei, a parkok, az utcafásítások, erdők együttesen alkotják a község zöldfelületi rendszerét, amely döntően természeti alkotó elemek együttese. A zöldfelületi rendszer szoros kapcsolatban áll a tágabb települési környezet táji-természeti elemeivel, és azok adottságaitól függ. A táj és a zöldfelületi rendszer egyes elemei között fennálló ökológiai, térszerkezeti és funkcionális kapcsolat szorosabbá tételét, vagyis a zöldfelületek folyamatos, összefüggő hálózattá fejlesztését az indokolja, hogy ezáltal felerősödik a településre ható kondicionáló szerepük is.

A település növényzettel tartósan vagy időszakosan fedett térségei különböző terület-felhasználási egységekben jelennek meg: belterületen zöldterülethez, beépítésre nem szánt különleges területhez, közlekedési területhez tartoznak; ehhez kapcsolódnak külterületen az erdő -, a mezőgazdasági -, és a természetközeli területek biológiailag aktív felületei.

A zöldfelületek különböző rendeltetésűek lehetnek, elsődlegesen termesztési (kertek, gyümölcsösök, erdők, szántók) vagy kondicionáló (közjóléti hatású, ökológiai, rekreációs, esztétikai szolgáltatásokat nyújtó közparkok, speciális funkciójú zöldterület jellegű intézmények) célt szolgálhatnak. Ezeknek azonban közös jellemzőjük, hogy mindegyikük növényegyüttese jelentős nagyságú asszimiláló, párologtató levéltömegükből adódóan meghatározó szerepet töltenek be a település helyi klimatikus és környezeti viszonyainak alakításában. Ezért - főként külterületen - a leginkább életképes, a helyi adottságokhoz alkalmazkodó őshonos, tájbaillő fa- és cserjefajok alkalmazása kívánatos.

A közcélú zöldfelületek, zöldfelületi létesítmények a használat jellege szerint *korlátlan közhasználatú zöldfelületek, korlátozott közhasználatú zöldfelületek, közhasználat elől elzárt zöldfelületek* típusba sorolhatók.

Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

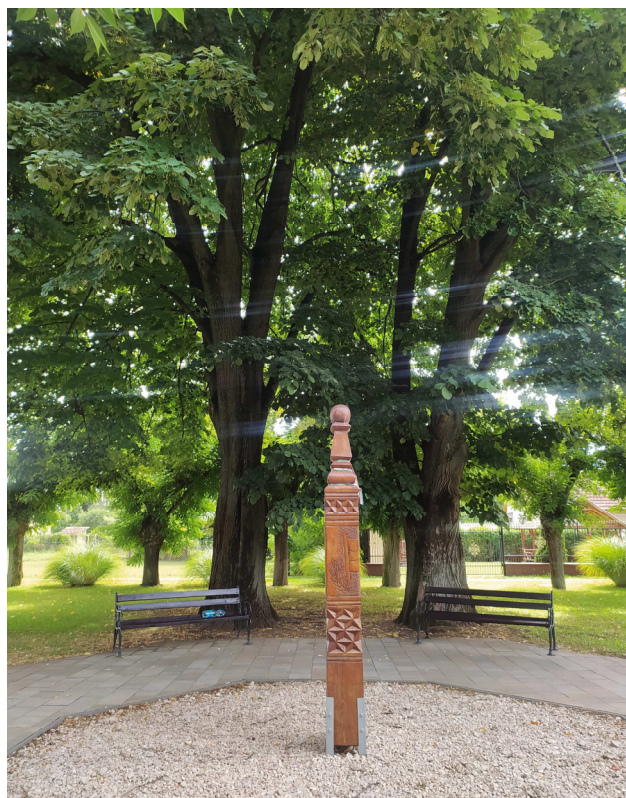
Közparkok, közkertek

A zöldfelületi rendszer legfontosabb belterületi elemei, korlátlan használatúak, mivel kondicionáló, rekreáló és esztétikai hatásukat a község minden lakója élvezheti.

Ladánybenén közpark besorolásnak megfelelő terület, vagyis 1 ha-nál nagyobb mérettel és komplex funkciókkal rendelkező park nem található a településen. Közkertnek (Zkk-1) minősül a két meglévő zöldfelülettel fedett tömb: a központi park a Fő utcában és a Kossuth utcában elterülő játszótér.

A *központi park* a település központjában a Községháza előtt elterülő díszter. A park elsődlegesen esztétikai és ökológiai szereppel bír. Reprezentatív kialakítású, emlékművekkel díszített, igényes burkolattal, kerti berendezésekkel kialakított tér. A jól karbantartott park szép növényzettel, gazdag növényállománnyal rendelkezik, különösen az idős hársfák nyújtanak kiemelkedő látványt. A 3 db jó egészségi állapotú, 90-110 cm törzsátmérőjű nagylevelű hárs (*Tilia platyphyllos*) nagy értéket képvisel, érdemes lenne helyi védelem alá helyezni ezeket.

Az 1m-nél nagyobb törzsátmérőjű hársfák

A másik közkert - a Szent Ábrahám park - nagy mérete miatt (közel 1 ha-os) bír jelentős szereppel a község zöldfelületi rendszerében. Ebben található a település közterületi játszótér, és kondipark is elhelyezésre került az erősítő edzéseket kedvelő felnőttek számára. Az eszközök megfelelőek és változatosak, csak a felületek kívánnak korszerűsítést: a padokhoz vezető jól járható burkolt felület hiányzik, az ütécscillapító homokfelületek és közöttük az egyenetlen felszínű gyepterület nem esztétikus, csekélyebb használati értékkel bír, és erősen karbantartásigényes.

A játszó- és sporteszközök közé új fákat telepítettek. A parkterület másik felén megmaradt a hajdani erdős liget idős fákkal (főként akác- és szilfákkal), amely magában rejt egy későbbi parkfejlesztés (sétautak, pihenőhelyek, egyéb funkciók) lehetőségét.

A települési zöldfelületi rendszer összekötő elemei – fasorok

A közlekedési területen, az utak mentén telepített fasorok, zöldsávok: a zöldfelületi rendszer tömbszerű elemei közötti és a környező fás állományok és természetsszerű területek közötti összekötő elemek, melyek a kapcsolat megteremtésével javítják a település ökológiai adottságait (pl.: por- és zajszűrés, átszellőzés elősegítése).

Ladánybene utcáiban a fásítás eltérő mértékű. Vannak egységes fasorszakaszokkal rendelkező utcák, és vannak, ahol a füvesített zöldsávban ritkábban található fa. A zöldsávok rendezettek, sok cserje, örökzöld is színesíti az utcaképet.

Az utcákban – ahol az utcaszélesség és a közműhálózat lehetővé teszi – a fasorok fokozatos kiegészítésére kell törekedni a helyi adottságoknak megfelelő fafajokkal.

Zöldfelületi intézmények

Zöldfelületi intézmények közé tartoznak azok a létesítmények, melyek működéséhez, funkciójuk betöltéséhez zöldfelülettel beültetett területre, kertre van szükség. Ezek a beépítésre nem szánt különleges területen található nagykiterjedésű, korlátozott használatú zöldfelületek, mivel a használók köre valamilyen szempontból behatárolt.

Sportterület (Kb-Sp)

A település déli határánál elterülő sportterület rendezett, szépen gondozott füves futballpályával és szociális épülettel rendelkezik. Területe bőséges, egyéb rendezvények tartására is alkalmas, és további sportpályák kialakítását is lehetővé teszi. Növényzettel jól ellátott, és a szomszédságában elterülő véderdő sávokkal és a vízműterület szép fenyőfás telkével a sportterület egy jelentős méretű összefüggő zöld tömböt alkot.

Temető (Kb-T)

Nagy kiterjedésű, rendezett parcellákkal kialakított tért, erdős parkolóterület tartozik hozzá. A külterület felőli határát széles erdősáv védi. Esztétikus zöldfelületi intézmény, amely elődleges kegyeleti célján felül kondicionáló felületként is funkcionál, így jelentős szerepet tölt be a település zöldfelületi rendszerében. A temető hosszú távú működéséhez elég terület áll rendelkezésre.

Szabadidős terület (Kb-Sz)

A település déli határánál, természetközeli területek között elterülő rétek, ligetek természeti adottságai alkalmassá teszik a térséget szabadidő aktív eltöltésére (sport, horgászat, egyéb szabadidős tevékenységek) szolgáló park kialakítására.

Szabadidős tevékenységre kijelölt terület

Fásított köztér (Kb-Kt)

A főbb utcák kereszteződésénél található közterületi parkoló tartozik ide. Területe szélén már fásított, de a belső részén folytatni kell a fátelépítést. Célszerű lenne a parkolóállások kijelölése is (akár fátelépítéssel) a burkolatfejsztéssel együtt, hogy jól funkcionáló köztér alakulhasson ki.

Véderdők

A belterületi véderdők elsődleges szerepe a lakóterületek védelme. Elhelyezkedésük, a növényzetük lombtömegének mennyisége következtében szerepük jelentős a település zöldfelületi rendszerében.

Intézménykertek

Ezek korlátozott használatú zöldfelületek, melyek biológiailag aktív felületeik nagy mérete következtében elsősorban a település kedvezőbb klímájának, az élhetőbb települési környezet alakításában játszanak szerepet. Az intézmények, velük együtt a kertjeik használóinak nagy száma miatt kiemelkedő használati jelenőséggel bírnak. A Fő utcán a felfűződő intézmények szép növényállománnyal, egységes kerti bútorokkal részben ellátott kertjei (Községháza, Posta, katolikus templom, iskola) térszerkezeti kapcsolódnak a központi parkhoz, jelentős zöldfelületekkel rendelkező településközpontot hozva létre.

Közhasználat elől elzárt területek:

A kertes, családi házas lakóterületek dominanciája miatt a lakóterületek magántulajdonú kertjei - a biológiailag aktív felületük nagy mérete miatt - jelentős arányt képviselnek a település zöldfelületi rendszerében, és mennyiségük és minőségük befolyásolja a településképet.

Általános a hagyományos dísz- elő- és oldalkert és a telek hátsó kertrészeinek haszonkertként való hasznosítása. A kertek pihenőkertként való hasznosítása, tudatos zöldfelületi kialakítással - több helyen megjelenik.

Zöldfelületi ellátottság értékelése

Egy település zöldfelületi ellátottságát a lakosság által igénybe vehető zöldfelületek nagysága és ezek térbeli elhelyezkedése határozza meg. A községben települési szintű, változatos rekreációs lehetőséget biztosító, megvalósult nagyméretű közpark nem található - bár ezt a funkciót a sportterület részben pótolja -, de a közkertek összmenyisége elég jó ellátást biztosít a településnek. A szabadidőpark megvalósulásával javulni fog a zöldfelületi ellátottság minősége.

A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

Ladánybenén elsősorban nem a zöldfelületek mennyisége jelent problémáját, hanem azok térbeli elhelyezkedése. A település központja, intézményei, a főbb utak is a község délnyugati részében koncentrálódnak, a különböző típusú zöldterületek is ebben a térségben találhatók. A község többi negyedében csak az utcák zöldsávjaiban jelenik meg zöldfelületi elem. Az aránytalan elhelyezkedés következtében nem egyenletes a településrészek zöldfelületi ellátottsága, az északi településrészekből több időt vesz igénybe, nehezebb a zöldfelületek elérhetősége.

A klímaváltozás kedvezőtlen hatásai konfliktusokat okoznak a mezőgazdasági térségben. Ezek mérséklésében a mezőgazdasági területeken a környezettudatos, ökológiailag fenntartható termesztéstechnológia elterjedése jelent segítséget. Főként külterületen fontos a leginkább vitális, a helyi és klimatikus adottságoknak megfelelő növényválasztás, fásítás.

Növénytelepítéshez ajánlott fajok listája:

Elsősorban külterületen történő növénytelepítéshez - Duna-Tisza közén őshonos fajok

Fák:

Acer campestre - mezei juhar	Pyrus pyraeaster – vadkörte
Acer tataricum – tatárjuhar	Padus avium – zselnicemeggy
Alnus glutinosa – mézgás éger	Quercus pubescens – molyhos tölgy
Betula pendula – közönséges nyír	Quercus robur – kocsányos tölgy
Betula pubescens – szőrös nyír	Salix alba – fehér fűz
Carpinus betulus – gyertyán	Salix caprea - kecskefűz
Cerasus avium – mádarcseresznye	Ulmus laevis – vénicszil
Fraxinus angustifolia ssp. pannonica – magyar kőris	Ulmus minor – mezei szil
Fraxinus excelsior – magas kőris	Tilia cordata – kislevelű hárs
Malus sylvestris – vadalma	Populus alba – fehér nyár
Populus canescens – szürke nyár	Populus nigra – fekete nyár
Populus tremula – rezgő nyár	Juniperus communis – közönséges boróka

Cserjék:

Berberis vulgaris – sóska-borbolya	Prunus spinosa – kökény
Cerasus fruticosa – csepleszmeggy	Rosa canina – vadrózsa
Cornus mas – húsos som	Salix cinerea – rekettyefűz
Cornus sanguinea – veresgyűrű som	Salix rosmarinifolia – serevényfűz
Corylus avellana – mogyoró	Salix viminalis – kosárkötő fűz
Crataegus laevigata – cseregalagonya	Sambucus nigra – fekete bodza
Crataegus monogyna – egybibés galagonya	
Euonymus europaeus – csíkos kecskerágó	Viburnum lantana – ostorménfa
Ligustrum vulgare – közönséges fagyal	Viburnum opulus – kányabangita

Ezekén kívül fásítások, fasorok telepítésére ajánlott - tájjelleghez, természeti adottságokhoz alkalmazkodó fajok

Acer platanoides – korai juhar	Sorbus domestica – házi berkenye
Acer pseudoplatanus – hegyi juhar	Sophora japonica - japánakác
Gleditsia triacanthos – lepényfa	Koelreuteria paniculata - csörgőfa
Juglans regia – dió	Catalpa bignonioides – szivarfa
Prunus cerasifera - cseresznyeszilva	Pyrus calleryana – díszkörte
Rhus typhina – torzsás ecetfa	Morus alba 'Fegyvernekiana'
Robinia pseudoacacia 'Umbraculifera'	– gömb eperfa
- gömbakác	Tilia platyphyllos 'Pannónia'
	- gömbhárs
Cedrus atlantica – atlasz cédrus és fajtái	Fraxinus ornus 'Mecsek' – gömbkőris
Cedrus deodara – himalájai cédrus és fajtái	Ginkgo biloba – páfrányfenyő és fajtái
Cupressus arizonica – arizóniai ciprus	Ulmus 'Lobel' - 'Lobel' szil
Picea omorika - szerb luc és fajtái	